

Novogodišnja poruka Visokog predstavnika građanima Bosne i Hercegovine

Na pragu nove godine ispunjeni smo nadom u ono što nam ona donosi, ali također imamo priliku osvrnuti se na proteklih 12 mjeseci. Što se mene tiče, ovo je zadnja novogodišnja poruka koju vam upućujem u funkciji Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu.

Prošla godina ne samo da je unijela duh saradnje između Bosne i Hercegovine i njenih susjeda, Hrvatske i Jugoslavije, već je u toj godini pred sudije u Hagu izveden čovjek koji je pokrenuo divlju zvijer nacionalizma u bivšoj Jugoslaviji. Novim poglavljem u historiji regiona otvorenim na kraju 2000. godine izgleda da smo godinu dana kasnije zatvorili puni krug, čime se širom otvara put ka evropskim integracijama.

Hiljade ljudi u Bosni i Hercegovini su doživjeli ostvarenje obećanja o povratku, iako su nekada bili nasilno protjerani sa svojih ognjišta. Posjetio sam brojne gradove i sela u cijeloj zemlji. Najveći dojam na mene ostavili su sastanci koje sam imao sa povratnicima, ljudima čvrstih uvjerenja o povratku na svoje. Ti ljudi uživaju moje najdublje poštovanje te njima i svima onima koji još uvijek žele da se vrate, mogu poručiti da će i u narednoj godini imati moju čvrstu podršku. Najnovije izmjene u imovinskim zakonima svakako će doprinijeti napretku u toj oblasti, te olakšati i ubrzati povrat imovine uz smanjenje birokratskih prepreka koje stoje na tom putu.

Također, obradovan sam i promjenama koje su nakon izbora uslijedile na raznim nivoima vlasti. Bosna i Hercegovina sada ima političko vodstvo koje umjesto ponavljanja otrcanih i zamarajucih nacionalističkih slogana želi preuzeti odgovornost za budućnost cijele zemlje. Kao rezultat toga, međunarodna zajednica je sa novim vlastima definirala nov partnerski odnos u kojem zajedno pokušavamo iznaći rješenja za teške zadatke koji još uvijek stoje pred nama. Privreda će morati da bude dinamičnija i

liberalnija u cilju bržeg razvitka te postizanja održivog nivoa rasta. U narednoj godini očekujem još veći napredak u privrednoj sferi, kao i veću profesionalizaciju rada državnih institucija.

Mi tu obavezu imamo prema mnogim nezaposlenim građanima Bosne i Hercegovine, penzionerima i mladima koji zavise od uspjeha na ekonomskom planu. Svakodnevno dobijam pisma građana u kojima mi oni iznose svoje probleme – probleme koji se tiču povratka, neefikasnog pravnog i administrativnog sistema, te drugih aspekata svakodnevnog života. Ja ne mogu odgovoriti na sve vaše probleme i u jednom danu izmijeniti vaš život. Međutim, postoji jedna stvar koja nas veže: i Vi i ja želimo demokratsku Bosnu i Hercegovinu koja će služiti i štititi sve svoje građane.

Poboljšanje životnih uvjeta bh. građana predstavlja obavezu. Svojim predanim radom i dalje ću nastojati da ispunim tu obavezu. Od svojih partnera u bh. rukovodstvu očekujem da urade isto. Međunarodna zajednica i novi lideri Bosne i Hercegovine su probleme i izazove koji stoje pred građanima ove zemlje počeli rješavati u duhu partnerstva, s tim što će odgovornost sve više i više prelaziti u ruke domaćih organa vlasti. Postignuta dinamika će nam omogućiti da nastavimo istim pravcem i omogućimo građanima ove zemlje da preuzmu odgovornost prema vlastitoj budućnosti. Da je to tako sve očiglednije potvrđuje razvoj situacije nakon užasnih događanja od 11. septembra. Naime, neki drugi dijelovi svijeta odveli su pažnju međunarodne zajednice pa će Bosna i Hercegovina sada morati da stane na vlastite noge.

Najveći test u narednoj godini će biti provedba historijske odluke Ustavnog suda kojom se osigurava jednakopravnost svih naroda na čitavom području Bosne i Hercegovine. Stoga očekujem potpunu provedbu suštine i duha odluke Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda.

Za svako rješenje, za svaku ustavnu promjenu u oba entiteta neizbježno će biti potreban konsenzus, te iskren i demokratski kompromis među političarima u ovoj zemlji. To je apsolutno neophodno za Bosnu i Hercegovinu kao multietičku državu koja se oslanja i uvijek će se oslanjati na princip podjele vlasti i demokratski kompromis. Predstavnici za koje ste glasali, bez obzira da li su na vlasti ili u opoziciji,

moraju vam dokazati da ste napravili dobar izbor i da zajedno mogu iznaći najbolje moguće rješenje kako bi se postigla jednakost naroda. Za ovo je potrebna simetrija principa ustavnopravnog poretka u oba entiteta.

Određena organizaciona rješenja ne moraju biti ista u Federaciji i u Republici Srpskoj. Sigurno se onda pitamo šta je najvažnije? Najvažnije je da ustavna prava građana budu u potpunosti uspostavljena i zaštićena tj. da svaki građanin uživa jednaka prava na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine. O mogućim rješenjima se vodi debata gotovo godinu dana. Političarima sam dao određeni okvir – tj. ustavne komisije. Sada je opet na političarima da svom narodu, svojoj zemlji, ali i svijetu dokažu sposobnost vođenja zemlje tako što će iznaći vlastito rješenje, kao što je to bilo u slučaju Izbornog zakona. Time će dokazati svoju spremnost za preuzimanjem sudbine zemlje u duhu odgovornosti. Uvjeravam vas da ću ovaj proces pratiti vrlo pomno i ponuditi svaku moguću pomoć i savjet.

Prijem Bosne i Hercegovine u Vijeće Evrope je planiran za početak sljedeće godine. U godini iza nas, provedbom neophodnih reformi, a prije svega novim Izbornim zakonom, ova zemlja je sebi utrla put ka Evropi. Prijem u Vijeće Evrope bi trebao pospješiti rješavanje otvorenih pitanja koja se tiču ljudskih prava i unaprijeđenja vladavine prava.

Vijeće Evrope predstavlja tek prvi korak ka integraciji u evropsku porodicu država. Naredni korak, "Mapa puta" Evropske unije, je tek pred nama. Iako su neki od datih zahtijeva već ispoštovani, većinu njih tek treba ispuniti. Bosna i Hercegovina će biti u stanju da sa Evropskom unijom zaključi Sporazum o pridruživanju i stabilizaciji jedino ukoliko hitno usvoji neophodne zakone. Sporazum bi osigurao neuporedivo bolje trgovinske odnose, finansijsku pomoć i ekonomsku saradnju, a što bi opet privuklo veća ulaganja, te otvorilo vrata koja vode u Evropsku uniju.

Bosna i Hercegovina je na putu da postane normalna evropska država. Izbori 2002. godine bi trebali dovesti do konsolidacije demokratskih i progresivnih snaga u Bosni i Hercegovini. Onda, krenimo tim putem, puni povjerenja u novu godinu.

Svima vama želim sretnu, mirnu i uspješnu 2002. godinu.